

NOVÝ ŽIVOT

JAN ČEP

VÁNOČNÍ MEDITACE

Tolik nakupené tmy, vrstva na vrstvě, kolem dokola hvězdy, kterou obývají lidé, — a uprostřed náhle to malé světélko, jako hořící jádro uprostřed jablka. Tolik temnot a tíhy na lidském srdci, od obzoru k obzoru, od země k hvězdám — a uprostřed najednou třpytivý kel nezdolatelne naděje.

První vánoce v dějinách lidstva, a v srdci každého člověka ona tichá každoroční radost nevykořenitelná, ona noční tma oživená podivným ruchem, onen zpěv přicházející z nadzemských dalek.

Gloria — pax; sláva a pokoj; nad kolika věky, nad kolika zeměmi a moři, nad kolika lidskými srdci zazněl tento slavný a záhadný zpěv. Vznesl se nad bojiště a nad vězeními, nad tichými cestami v polích, nad nevyhasínající výhni velikých měst; nad průzračným pohledem dětí, nad životy hluboce zjizvenými. Nostalgická vzpomínka u jedněch, u druhých symbolismus života, sestoupivšího až do samých kořenů, ve chvíli, kdy se oblouk slunce začíná opět zvedat výš. A pro křesťany ono bezmocné nemluvně v jeslích, vtělený Bůh, který přišel vzít na svá ramena vinu lidského pokolení a otevřít mu bránu věčné slávy.

Nebudeme snad všem stejně srozumitelní, budeme-li mluvit po křesťansku; chtěli bychom však říci stejně všem, aby udělali v svém srdci místo této křehké pučící naději, této tiché radosti neumořitelné, která prosakuje z nitra temnot, prodírá se jejich hustotou, až je pohltí všechny.

První vánoce v dějinách lidského pokolení. Za panování císaře Augusta, v malé římské provincii, v židovské zemi Palestině. Lidské dějiny jsou od té chvíle rozděleny na dvě části: na lidstvo před narozením tohoto nemluvněte, na lidstvo adventní a čekající, žijící obrazem a podobenstvím — a na lidstvo, které vidělo lidskou tvář svého Boha a Vykupitele. Událost skrytá, která prošla bez povšimnutí v největší části světa. Nestalo se tu noc zdánlivě nic; obyvatelé římského imperia, nezformované kmeny barbarů v lesích a bažinách na jeho okraji, miliony lidských bytostí v nerozeznatelných rozlohách Asie, pohybující se v kruhu své podivné moudrosti, neznámí obyvatelé světadílu ještě neobjeveného — všichni žili nazítky tak, jak usnuli večer předtím.

Přesto však proběhl té noci celým světem nepostižitelný otřes, který se podobal jednak zasuté vzpomínce, jednak nejasnému tušení. Nepovšimla si ho srdce spící, ale v duších několika vyvolených ožila podivně prastará touha, hledající lidskému osudu cesty přes horizonty příliš těsné, které se mu stávaly vězením. Prastará žízeň lidského pokolení vyhnaného z Ráje, odtrženého od Boha, neschopného usmířit svou vinu ze své vlastní síly. Oni hvězdáři nebo mudrci od východu, o kterých nám vypravuje Evangelium, byli delegáty neklidného světa pohanského, zachovávajícího paměť pradávných proroctví a vyhlízejícího na svazích oblohy tajemnou trhlínu, kterou se vchází do nových světů, do ztracené vlasti. — Jak to, že se rozum těchto moudrých nevzbouřil při podívané na toto bezmocné lidské dítě? Jak to, že uposlechli tajemného vnitřního hlasu se stejnou pokorou a důvěrou, s jakou přijali judští ovčáci výzvu andělského zpěvu? Neboť

NA DALŠÍCH STRÁNKÁCH 11.-12. ČÍSLA

Drapela : Nová generace. - *Hruška* : Vzpomínka na roráty. - *Diviška* : Advent. - *Baar* : Půlnoční v Klenčí. - *Stifter* : Vánoce. - *Středa* : G. K. Chesterton umělec. - *Hanák* : Smysl křesťanských vánočních. - *Weirich* : Vánoční mír. - *Zahradníček* : Koleda. - *Kadlec* : Katolický » patriotismus«. - *Armbruster* : Dnes ráno se opět zvedá vítr.

RUBRIKY:

ROZHLEDY.

O LEPŠÍ SVĚT.

STALO SE V POSLEDNÍCH TÝDNECH: Doma, v exilu, v Římě a jinde ve světě.

POZNÁMKY.

JAK TO VLASTNĚ JE? (Dotazy a odpovědi).

zajisté představa Boha, který se zasnubuje s časem a s tělem, který spojuje božství s lidstvem, věčnost s časným během lidských dějin, není představou příliš schůdnou.

A vskutku, onen betlemský chlív, ono nemluvně položené v jeslích, z kterých žerou hovádka, se stal nesrozumitelným znamením, kterému bylo odpíráno a o které zakopli tak mnozí. Skoro celých dva tisíce let lidské historie nestačilo na to, aby pýcha lidského rozumu strávila toto pohoršení! Jako by Bůh, který se chce zasnoubit s lidským osudem, byl mohl zvolit jinou cestu, než cestu bezmoci a chudoby; jako by to nebyla jediná cesta, srovnatelná s Boží všemohoucností a s Boží láskou, která chce nechat nedotčenu svobodu člověka, a neklást mezí jeho lásce!

Dva tisíce let nestačilo na to, aby lidé přijali Boha-člověka, aby svolili složit své břímě na jeho bedra, aby vzali své břímě na vlastní bedra, když je s nimi nese zároveň On. Neboť bez něho by neunesli nic, bez něho neunesou nikdy nic. Bez Něho, svého bratra, Syna Božího, skrze něhož se stávají sami syny Božími.

Zdá se, že břímě je těžší, než bylo kdy předtím; že vrstva tmy, která leží na našich srdcích, je vyšší a hustší, než byla kdy v lidských dějinách.

Božské dítě, které se narodilo v malé zapadlé zemi židovské za císaře Augusta, musilo vzápětí utíkat před žárlivostí místního tyрана, který se bál o svou přízeň v Římě a o své konkubiny. Jeho dnešní narození by sotva uniklo

pozornosti policejních orgánů zdokonalené státní správy. Útěk dítěte Ježíše do Egypta byl doprovázen zavražděním betlemských nemluvnat. Stopa Ježíše, Syna Božího, je dnes známena smrtelnou úzkostí nevinných, kteří úpějí v žalářích moderních Herodesů.

Dum medium silentium tenerent omnia, et nox in suo cursu medium iter haberet ... Zatím co všechny věci byly pohrouženy v hluboké mlčení, a noc urazila polovinu svého běhu, přišlo Tvoje slovo, Pane, ze sídel královských.

Synu Boží, Kriste Ježíši, který jsi sám Bůh všemohoucí, dej, ať Tě poznáme v bezmocném lidském děťátku, které se dnes narodilo v opuštěné stáji na konci naší vsi, na pustém předměstí, kam už nejede tramvaj ani autobus. Hle, připojujeme se k pastýřům, kteří slyšeli slavné poselství tvých andělů, a které jsme potkali cestou. Připojujeme se k mudrcům od východu, kteří ti přinášejí své královské dary. Naše ruce jsou prázdné. Klademe ti k jeslím všechno, co máme: svou úzkost, svou každodenní bídu, starost o své děti, kterým nynější císařové kladou do úst rouhání místo koled.

Pane, ty jsi onen klíček naděje nesmrtelné, která nepřestává pučet v našem srdci. Nenech jej uvadnout, Synu Boží, který jsi přišel, abys z nás učinil své bratry, společné dědice království Otcova. Nechť víme, že jsi nám blíž v této chvíli našeho navštívení, nežli jsi byl pastýřům betlemským v noci svého narození.

MICKIEWICZ

(1855-1955)

*Do moře, v kterém vlny věky slovou,
do tmy, v níž lidstvo bádá ve zápasu,
by mohlo blíže k sobě strhnout Krásu,
Bůh vpustil velkou skálu granitovou.*

*A mračna, která ku východu plovou,
a vlasatice s rudou změtí vlasů
na pouti do Věčnosti stanou v žasu,
leč její obletují titanovou.*

*Ta skála tvrdá vzdorující věkům
má ryzí zlato v hlubokém svém nitru,
ji plavec zná, k ní rád běh řídí loď.*

*Neb vždycky proti moře tmě a vztekům
skráň její přísná obrácená k jitra
mu v srdci vzbouzí tuchu o svobodě.*

Jaroslav Vrchlický